

Un autentic eveniment teatral, realizat prin colaborarea creatoare a artiștilor profesioniști și amatori, este spectacolul Teatrului popular din Rîmnicu Vilcea, *Lăpușneanul* (scene de Dan Micu, după nuvela lui C. Negruzzi), care a obținut premiul I și titlul de laureat la cea de-a treia ediție a Festivalului național „Cîntarea României” — 1981.

Pornind de la nuvela lui Negruzzi, Dan Micu, realizatorul textului dramatic și al regiei, aduce, în prim-planul dezbaterii, Puterea, puterea tiranică, necontrolată. Contribuția lui Micu este sintetizatoare, persuasivă, trecînd textul în sfera dramei de idei și reorganizîndu-l potrivit unei structuri dinamice. Unele disociații și aserțiuni sînt bizare, ambigue, semnificațiile sînt uneori stufoase; dar, dincolo de aceste „impurități”, se impune teza responsabilității fiecărui personaj față de actele sale și față de istorie, dezbaterea căpătînd turnura unui proces moral.

Lăpușneanu este un om bolnav sufletește, boala sa fiind alimentată mereu de Nebun. Se răfuiește cu cei din jur, dar și cu sine. Pedepsește linguseala și minciuna sfetnicilor, dă dovadă de cinism monstruos, dar (tot sub influența Nebunului) are și momente în care-și privește cu luciditate destinul tulbure, nefast, tragic. Nebunul este personajul cel mai dificil, sintetiză a nestatorniciei și superficialității, fiind un fel de poet-cîntăreț al curții domnești, un veșnic călător în căutare de stăpîn gata să-i asculte vorbăria plină de tilcuri, dar și un fel de geniu al răului (amestecat cu puțin bine). *Neînțelegerea* (a cărei victimă a fost, la o analiză de fond, însuși Lăpușneanu, neînțeleles de contemporanii lui) își poate avea sorgintea (ca semn teatral) într-un asemenea personaj. Moțoc și ceilalți reprezintă boierii corupți ai timpului. Cinismul și cruzimea nu sînt ascunse, nici măcar de către mitropolit și nici de oscilanta doamnă Ruxandra.

Deși este un spectacol de regie, regizorul nu se vede, nimic nu-i ostentativ, totul vine din interior, din muzeele dezbaterii scenice, din partea trupeii omogene de interpreți; metafora se naște și capătă contur în timpul acțiunii dramatice.

Cadrul scenografic (scena goală, ledeschis în care eroul este pîndit de toate pericolele), simbolul „cinei de taină” —

semn al trădării (neclar și doar parțial folosit în spectacol), costumele, mișcarea scenică desfășurată larg, greoi, în cercuri ce se strîng, obsedant, în jurul domnitorului, plurifuncționalitatea mobilierului, tonul multicromatic al vocilor și tăcerile, asigură atmosfera propice dezbaterii moral-filozofice, fiind elemente de bază în acest spectacol cerebral, în registru expresionist, dar cu insuficientă atitudine. Excesul de poetizare dă impresia de redundanță simbolistă. Expresivitatea teatrală e însă deosebită.

TEATRUL POPULAR DIN RÎMNICU VILCEA

Un spectacol important

În cel mai complex rol — Nebunul, a fost distribuit cel mai bun actor al echipei, Cristian Alexandrescu. Tot ceea ce am menționat la caracterizarea personajului său a fost intruchipat cu un profesionalism evident. O părere: ar trebui puțin estompat prea evidentul cerebralism al interpretului, înfrîinate, o oarecare prețiozitate a gestului și o oarecare tentă manieristă a rostirii. Dificilul rol al lui Lăpușneanu a fost realizat de Nicolae Jivan, interpretul subliniind în general datele personajului. Tică Dumitrescu se remarcă printr-o riguroasă portretizare a lui Moțoc, cu mijloace simple, dar cu atît mai convingătoare. Dorel Popa a fost un Armaș rece și statuar. Eugenia Migleczi reușește să redea convingător și cu sensibilitate zbuciumul doamnei Ruxandra, precum și iubirea sa pentru Domn; iar Tudor Bunescu este un auster și ipocrit mitropolit (deși costumul de prelat catolic îl pune pe spectator în dilemă). Iulică Popa (Veriță), Ion Popa (Spancio) și Dan Maier (Stroici) întregesc galeria boierimii.

Vlad Andrei ORHEIANU